بهترین صدقه، صدقه ای است که از روی بی نیازی باشد؛ و دست بالا (دست صدقه دهنده) از دست پایین (گیرنده ی صدقه) بهتر است؛ و هریک از شما ابتدا به کسی صدقه دهد که تحت تکفل و سرپرستی اوست.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «خَيْرُ الصَّدَقَةِ مَا كَانَ عَنْ ظَهْرِ غِنًى، وَالْيَدُ الْعُلْيا خَيْرٌ مِنَ الْيدِ السُّفْلَى، وليَبدأْ أحدُكم بمن يَعُول»: «بهترین صدقه، صدقه ای است که از روی بی نیازی باشد؛ و دست بالا (دست صدقه دهنده) از دست پایین (گیرنده ی صدقه) بهتر است؛ و هریک از شما ابتدا به کسی صدقه دهد که تحت تکفل و سرپرستی اوست». همسرش به وی می گوید: بر من انفاق کن؛ و مادر فرزندش می گوید: مرا به که می سپاری؛ و برده اش می گوید: مرا غذا بده و از من کار بگیر.
[صحیح است] [به روایت ابن حبان - به روایت بخاری]

حدیث مذکور بیانگر این مهم است که برترینِ صدقات، صدقه ای است که صدقه دهنده برای نفقه ی خانواده و زیردستانش و پرداخت بدهی اش به آن نیازی نداشته باشد؛ و بر کسی که انفاق می کند واجب است انفاق خود را از کسانی آغاز کند که تحت سرپرستی او می باشند؛ مانند همسر و فرزندان و بردگان و کنیزان؛ و شایسته و روا نیست، عوض انفاق به اینان که از نزیکان وی هستند و نفقه و سرپرستی آنها را به عهده دارد، به کسانی که نسبت دورتری با وی دارند، انفاق کند. همچنین حدیث مذکور بیان می کند که اگر نزد کسی بیش از مقدار نفقه ی کسانی بود که تحت سرپرستی دارد، به فقرا و نیازمندانی که نسبت دورتری دارند صدقه دهد. و همچنین فضل انفاق را بیان می کند که دست دهنده و انفاق کننده نسبت به دست گیرنده از نظر حسی و معنوی بالاتر است؛ چون از مالش انفاق نموده و بخشش می کند.

https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/58185